

ЧИШМӘ БАШЫ

№3 2025 ел
гыйнвар

Татарстан Республикасы Арча
муниципаль районының «Арча
Внче балалар бакчасы»
муниципаль бюджет
мәктәпкәчә белем бирү
учреждениесе

Бу санда:

- ❖ Кыш турында шигырьләр
- ❖ Канатлы дусларыбыз өчен
җимлекләр әзерләгез!
- ❖ Кошларны нәрсә белән
ашатып була?
- ❖ 2025 ел- “Ватанны
саклаучылар” елы

Ата –аналар һәм балалар өчен мәгълүмати-танып белү газетасы

Ак кыш

Яратам мин ап-ак төсне
Бөтен дөнья ап-ак төсле.
Куяннар да ак тун кигән,
Каеннар да ак туннан.
Бүреккә дә, керфеккә дә,
Борынга да ак кунган.
Шундый якты, шундый нурлы
Бөтен дөнья ак кына...
Ап- ак була белә шулай
Безнең туган як кына.

Роберт Миңнуллин.

Файл Ислам рәсеме

Ява карлар, яңа карлар...

Ява карлар, яңа карлар –
Кышның ак гөлләре.
Якты булсын, ап-ак булсын
Илемнең көннәре.
Ишетелеп торсын җирдә
Балалар көлгәне.
Ява карлар, яңа карлар,
Ак – гомер юллары,
Дәвам итсен гомер бие
Тынычлык еллары.
Яңгырасын җир өстендә
Тынычлык җырлар
Роберт Миңнуллин

Канатлы дусларыбыз өчен жимлекләр эзерләгез!

Иң гади жимлекне теләсә кайсы кул астындагы материалдан ясарга мөмкин. Эмма берничә төп кагыйдәне истә тоту мөһим:

1. Жимлекнең 2 тишеме булырга тиеш (кош жимлеккә керүдән курыкмысын өчен керү һәм чыгу юлы).
2. Керү һәм чыгу юлы киң булырга тиеш, кош жимлекнең эченә тыныч кына үтеп керә алсын һәм аны ташлап китсен өчен.
3. Жимлекнең түбәсе булырга тиеш, югыйсә азык кар белән күмелергә мөмкин.
4. Жимлекнең бусагасы ясалырга тиеш, азык таралмасын өчен.
5. Жимлек эленгән бауны беркетергә онытмагыз.

Кошларны ашатканда берничә кагыйдәне истә тотырга кирәк:

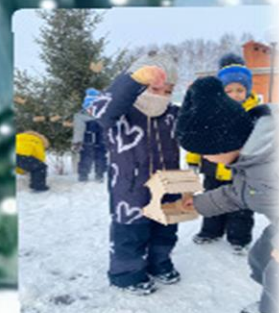
1. Тукландыру вакытында урамда полиэтилен пакетлар, калай банкалар, тартмалар калдырмаска.
2. Бер үк урында һәм бер үк вакытта ашатсагыз, кошлар үзләре дә шул вакытка очып киләчәкләр.
3. Кошларны даими, көн саен ашатырга кирәк, әллә нигә бер ашатырга ярамый, нәкъ менә салкыннарда кошларга исән калу өчен көн саен азык кирәк.

Кошларны нәрсә белән ашатып була?

Орнитологлар кисәткәнчә, кошларга бернинди очракта да, тозлы, кыздырылган, ачы продуктлар ашатырга ярамый. Кошларга цитруслар (эфлисун һәм лимон), банан кабыгын бирергә ярамый. Аларны дөгә һәм карабодай белән ашату килешми. Вакланган каты ак ипи бирергә мөмкин. Саф икмәк салкыннан ката, кошлар аның белән бернәрсә дә эшли алмаячак. Кара икмәк тә куркыныч - ул начар эшкәртелә (бигрәк тә салкында).

Барлык вак каурыйлыларның да диярлек яраткан ризыгы - көнбагыш, алар вак һәм, әлбәттә, кыздырылмаган булыргатиеш. Акыллы кошлар орлыкны тулысынча, кабыгы белән йотмый, ә оста итеп эрчиләр. Көнбагыштан тыш, кошлар карбыз, кавын, кабак, ташкабак һәм патиссон орлыкларын, тары, миләш һәм кукуруз яраталар. Шулай ук пешкән йомырка, пешкән бәрәңгә, геркулес (ләкин ботка рәвешендә түгел). Чыпчыклар тары ярата. Тукраннарны ит һәм май кисәкләре кызыксындыра. Кызылтүшләр миләш жиләкләрен яраталар.

Безнең балалар бакчасында тәрбияләнүчеләр дә читтә калмадылар, кошларга ярдәм иттеләр. Балалар үз куллары белән кошларга жимлек ясадылар, бу процесс аларда аеруча кызыксындыручанлык уятты. Бу баларны кошлар турында кайгыртырга өйрәтә торган яхшы традиция дә, исциткеч ижади шөгъль дә. Бакчабыз тәрбияләнүчеләре ашарга яраклы жимлекләр – эко жимлекләр, чөнки аларны органик материаллардан ясыйлар. Мондый жимлекне, чүкеч, клей яки кадак кулланмыйча, үз кулларың белән ясап була. Нәтижәдә, кошларга ошаган һәм табигый тирәлектә гармонияле булып күренгән вариантлар килеп чыга.

Россия Федерациясе Президенты Владимир Владимирович Путин 2025 елны Ватанна саклаучылар елы дип игълан итте. Бу ел илебезгә хезмәт иткән һәм хезмәт итүен дәвам иткән, аның чикләрен саклаган һәм һәркайсыбызның тыныч тормышын тәмин иткән һәркемгә багышлана. Борынгы заманнардан башлап, ата-бабаларыбыз Ватаныбызны басып алучылардан, аның бөтенлеген һәм бәйсезлеген саклаганнар. 2025 елның 9 маенда Россия Бөек Ватан сугышында Жиңүнең 80 еллыгын билгеләп үтәчәк. Бу юбилей бөтен ил өчен мөһим дата, чөнки Бөек Жиңү - Россия һәм бөтен дөнья тарихында иң мөһим вакыйгаларның берсе.

Ел тематикасы хәзерге Россиянең өстенлекләрен чагылдыра - патриотлылык, буыннар давамлылыгы һәм Ватан сакчыларына хөрмәт. Ватанна саклаучылар елы – ул календарьдагы дата гына түгел, ә милли бердәмлек һәм патриотизм символы. Бу безнең илнең суверенитетын һәм куркынычсызлыгын яклаучыларга тирән рәхмәт белдерү. “Ватанна саклаучылар” елы бөек илебез өчен яңа ачышлар, казанышлар һәм горурлык чоры булсын!

Безнең балалар бакчасында махсус хәрби операциядә катнашучы солдатларыбызга гуманитар ярдәм җыю буенча акция узды. Әлеге акция балаларда Ватаныбызны саклаучыларга хөрмәт уята. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесең хезмәткәрләре, тәрбияләнүчеләр һәм ата-аналары ысылкалар җыю буенча актив катнаштылар, махсус хәрби операциядә булган солдатларга жибәру өчен төрле күчтәнәчләр китерделәр. Балалар кылган игелекле эшләрдән горурлык хисләре кичерә. Бу акциядә актив катнашкан барлык эти-әниләргә һәм хезмәткәрләргә рәхмәтебезне белдерәбез.

Баш мөхәррир -- татар теленә өйрәтү буенча тәрбияче: Кәримова Гүзәл Рафаил кызы
Мөхәррир урынбасары – логопед Шәрипова Алсинә Хаҗиәхмәт кызы